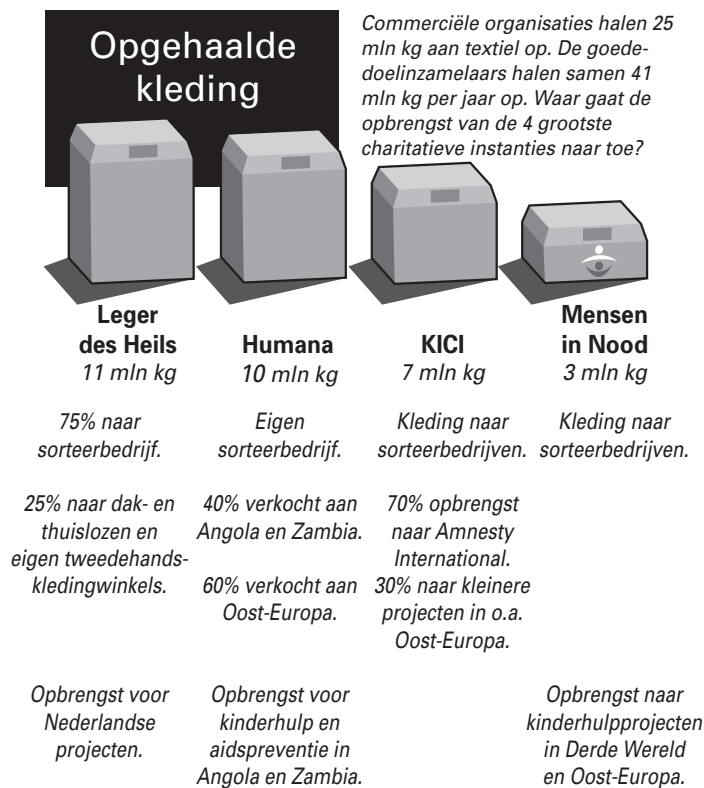
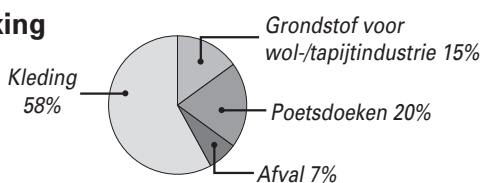

TEKST 1 VECHTEN OM AFDANKERTJES

Verwerking

- 1 'Alleen bruikbare kleding en schoenen a.u.b.' staat met grote witte letters op de donkergroene container voor de Albert Heijn in Breda. In een onopvallend hoekje staat dat de kledingcontainer van stichting CORO is en dat met de opgehaalde kleding het Ronald McDonald Kinderfonds wordt gesteund. Meneer B. Rubbens heeft geen idee waaraan hij zijn 'bruikbare instappers' zojuist heeft geschonken. "Ik neem aan voor het goede doel. Anders voel ik me beetgenomen."
- 2 Rubbens is niet de enige die geen weg weet in het woud van kledingcontainers. In Nederland verzamelen zowel charitatieve als commerciële instellingen tweedehands kleding in containers. De containers van de commerciële instellingen lijken veel op die van de charitatieve instellingen. "De mensen
- 20 weten niet precies of ze hun oude kleding afstaan aan een commerciële of een charitatieve instelling", zegt K. van Zwieten, directeur van Kleding Inzameling Charitatieve Instellingen (KICI). "Dat moet veranderen", vindt de directeur, "voor de consument moet het duidelijk zijn of hij zijn kleding geeft aan een goed doel of aan een instelling die winst wil maken."
- 3 Nederland kent vier grote charitatieve
- 30 inzamelaars: KICI, Humana, het Leger des Heils en Mensen in Nood. Deze vier hebben het afgelopen jaar zo'n 31 miljoen kilo tweedehands kleding ingezameld, vooral via kledingcontainers, huis-aan-huisacties en depotinzamelingen. Daarnaast halen kleine inzamelaars jaarlijks ongeveer 10 miljoen kilo kleding op voor het goede doel. De commerciële inzamelaars zijn jaarlijks goed voor 25

- miljoen kilo kleding. CORO is daarvan veruit
 40 de grootste met 10 miljoen kilo en 1500 containers, verspreid over het land.
- 4 Het aanbod op de tweedehands kledingmarkt loopt terug. Er valt nog hooguit 15 miljoen kilo extra te verdelen. De vier grote
 45 charitatieve inzamelaars zullen er alles aan doen om daar de hand op te leggen. Maar ook de commerciële organisaties zullen niet stil zitten en proberen een deel van die 15 miljoen kilo binnen te halen.
- 5 50 In dit gevecht om tweedehands kleding speelt de overheid een belangrijke rol. Het ministerie van VROM wil namelijk dat elke gemeente meer afgedankt textiel ophaalt. Richtlijn is 5 kilo per persoon per jaar. Dat
 55 betekent dat gemeenten graag kledingcontainers zullen plaatsen. De gemeenten bepalen zelf welke organisatie de containers mag plaatsen. De charitatieve instellingen rekenen daarbij op de goodwill van de gemeente. Zij betalen de gemeente niet voor het plaatsen
 60 van containers. Het enige voordeel voor de gemeente is het respect van de burgers, omdat zij gratis medewerking verleent aan inzamelacties voor goede doelen. Dat is
 65 goed voor de public relations van de gemeente. De commerciële inzamelaars pakken het zakelijker aan. Zij sluiten contracten af met gemeenten en willen fikse bedragen neertellen, van 500 tot 2500 euro per
 70 container per jaar. Het blijkt dat gemeenten gevoeliger worden voor een geldelijke vergoeding. Hierdoor winnen de commerciële bedrijven steeds meer terrein op deze lucratieve markt.
- 6 75 De vier 'goede-doelers' bundelen hun krachten voor een tegenoffensief. Ze bieden nu ook geld aan gemeenten: twintig procent van de netto-opbrengst, plus de wetenschap dat zij écht iets doen voor het goede doel. R. Stevens, directeur van CORO, ligt daar niet
 80 wakker van. Hij is bereid om meer geld op tafel te leggen, want hij weet dat de organisatie die het meest betaalt, het contract binnensleept.
- 7 85 Waar gaat de ingezamelde kleding naar toe? Het grootste gedeelte van het ingezamelde textiel gaat naar de zestig sorteerbijbedrijven in Nederland. Zij kopen de kleding van zowel de charitatieve als de commerciële
 90 inzamelaars. De gesorteerde kleding wordt in grote balen verscheept en in het buitenland doorverkocht aan handelaren. Het grote verschil tussen de charitatieve en de commerciële instellingen is de bestemming
 95 van het geld dat met deze activiteiten wordt opgebracht. Bij het charitatieve Humana bijvoorbeeld gaat de opbrengst naar goede doelen in verschillende Afrikaanse landen. Het commerciële CORO daarentegen heeft
 100 jaarlijks een omzet van tien miljoen en bestemt daarvan slechts 80.000 euro voor een goed doel: het Ronald McDonald Kinderfonds. Na aftrek van alle kosten die het bedrijf heeft gemaakt om de kleding in te
 105 zamelen, blijft er nog een forse winst over.
- 8 De ingezamelde kleding die niet geschikt is voor de tweedehands markt, gaat meestal verloren als poetsdoek of belandt in de oven. Dit textiel is commercieel niet interessant.
 110 Ook hierover denken de 'goede-doelers' anders dan de 'commerciëlen'. KICI bijvoorbeeld werkt mee aan een experiment van de Design Academie (opleiding tot industrieel vormgever) in Eindhoven. Onlangs werden
 115 daar twee balen kleding geleverd, aanvankelijk bestemd voor gebruik als poetsdoek. Maar nu luidde de opdracht er toch nog iets van te maken. Hoofddocente Hella Jongerius noemt de resultaten verbluffend. "Er zijn
 120 geperste vloertegels van gemaakt. Stukken jas zijn met polyester tot nieuwe jassen versmolten. En een stoelzitting is helemaal van hemdsmouwen gemaakt. Je kunt van niets iets maken."
- 9 125 En meneer Rubbens uit Breda? De gulle gever van de instappers let er voortaan op dat hij zijn tweedehands spullen geeft aan organisaties die volledig gericht zijn op het goede doel. "Ik spuur die containers wel op,
 130 al moet ik er een stukje voor omfietsen."
- naar een artikel van Fred Kramer
 Algemeen Dagblad, 12 mei 2001*

TEKST 1 VECHTEN OM AFDANKERTJES

- 1p ● 1 In de afbeelding boven de tekst wordt informatie gegeven over de bestemming van opgehaalde kleding.
In welke alinea's van het artikel wordt deze informatie vooral gebruikt?
A alinea 1 en 2
B alinea 3 en 4
C alinea 5 en 6
D alinea 7 en 8
- 1p ○ 2 In de regels 15-16 is sprake van charitatieve en commerciële instellingen.
→ Wat is volgens alinea 2 het doel van de charitatieve instellingen?
Gebruik niet meer dan 10 woorden.
- 1p ○ 3 → Wat is volgens alinea 2 het doel van de commerciële instellingen?
Gebruik niet meer dan 10 woorden.
- 1p ● 4 "In dit gevecht om tweedehands kleding speelt de overheid een belangrijke rol."
(regels 50-51)
Wat is die belangrijke rol van de overheid in het gevecht om tweedehands kleding?
A Gemeenten bepalen welke organisaties kledingcontainers mogen plaatsen.
B Gemeenten halen per inwoner meer tweedehands kleding op dan vroeger.
C Gemeenten verdienen respect, omdat zij belangeloos tweedehands kleding inzamelen.
D Gemeenten zamelen tweedehands kleding in en verdienen daar veel geld mee.
- 1p ● 5 "Ook hierover denken de 'goede-doelers' anders dan de 'commerciëlen'."
(regels 110-111)
Waarover denken de 'goede-doelers' anders?
A Over de bestemming van het geld en de bestemming van de kleding die niet geschikt is voor de tweedehands markt.
B Over de bestemming van het geld en de bestemming van de tweedehands kleding.
C Over de bestemming van tweedehands kleding en de bestemming van kleding die niet geschikt is voor de tweedehands markt.
- 1p ● 6 "Ik speur die containers wel op, ..." zegt meneer Rubbens. (regel 129)
Waardoor is het niet eenvoudig om de kledingcontainers van de charitatieve instellingen te vinden?
A doordat de containers op onopvallende plaatsen in de gemeenten staan opgesteld
B doordat de containers van de commerciële instellingen veel lijken op die van de charitatieve instellingen
C doordat de mensen niet precies weten in welke gemeenten de containers van de charitatieve instellingen staan opgesteld
D doordat er slechts vier grote charitatieve inzamelaars van tweedehands kleding zijn
- 1p ● 7 Wat is het voornaamste doel van de schrijver van deze tekst?
A ertoe aansporen iets te doen
B gevoelens tot uitdrukking brengen
C informeren
D overtuigen van zijn mening

- 1p ● 8 Welke zin geeft het beste de hoofdgedachte weer van het artikel *Vechten om afdankertjes*?
- A Commerciële en charitatieve instellingen beconcurreren elkaar op een aantrekkelijke markt voor tweedehands kleding.
  - B De overheid wil dat commerciële en charitatieve instellingen elk jaar meer tweedehands kleding inzamelen.
  - C Gemeenten spelen een belangrijke rol bij de verdeling van de containers over commerciële en charitatieve instellingen.
  - D Voor de burgers is het niet duidelijk of zij hun tweedehands kleding afstaan aan commerciële of charitatieve instellingen.

Lees voor vraag 9 eerst de volgende tekst.

Humana gaat oude kleding Hillegommers inzamelen.

Stichting Humana krijgt voortaan het alleenrecht om in Hillegom huis-aan-huis kleding en ander textiel in te zamelen. Deze liefdadigheidsinstelling had al op verschillende plaatsen in het dorp kledingcontainers staan, maar de Stichting Werkprojecten had van de gemeente het alleenrecht gekregen bij het ophalen van spullen langs deuren. 'Werkprojecten' bestaat echter niet meer. Nu mag Humana het ophalen van kleding belangeloos overnemen.

Humana geeft het geld dat wordt verdiend met de verkoop van de spullen aan verschillende goede doelen. Het is de bedoeling dat zes keer per jaar huis-aan-huis oude kleding wordt opgehaald.

Andere organisaties zullen geen vergunning krijgen om spullen bij de Hillegommers op te halen. Wel kan het volgens de verantwoordelijke wethouder, A. Hulsebosch, voorkomen dat Humana niet zelf de goederen met de auto komt ophalen, maar dat dit gebeurt door Mensen in Nood, Kici of het Leger des Heils, waarmee Humana samenwerkt.

Janine Huisman
Haarlems Dagblad, 21 november 2001

- 1p ● 9 “De vier ‘goede-doelers’ bundelen hun krachten voor een tegenoffensief. Ze bieden nu ook geld aan gemeenten: ...” (regels 75-77)
Heeft Humana volgens bovenstaand artikel uit het *Haarlems Dagblad* geld geboden om huis-aan-huis kleding in te zamelen?
- A Ja, want Humana heeft het alleenrecht om kleding in te zamelen verworven.
  - B Ja, want Humana verdient geld met het inzamelen van kleding.
  - C Nee, want Humana heeft het kleding ophalen belangeloos mogen overnemen van de Stichting Werkprojecten.
  - D Nee, want liefdadigheidsinstellingen mogen in de gemeente Hillegom gratis kleding inzamelen.